

● VÝSTAVY:

od 12.5.2020

ZNOVU OTEVŘENA NOVÁ STÁLÁ EXPOZICE!!!

od 26. 5. 2020

LANNA - MONUMENTY STOLETÍ (VÝSTAVA PROJEKTU LANNA - EVROPSKÉ KULTURNÍ CESTY)

12. 5. 2020 - 13. 6. 2021

„KOUZLO SBĚRATELSTVÍ“

25. 10. 2019 – 18. 10. 2020

SVATÁ ANEŽKA ČESKÁ A OBRAZ JEJÍ ÚCTY V JIŽNÍCH ČECHÁCH

Připomínáme:

květen - září otevření poboček Jihočeského muzea

MUZEUM KONĚSPŘEŽKY

PAMÁTNÍK JANA ŽIŽKY Z TROCNOVA

TVRZ ŽUMBERK U NOVÝCH HRADŮ

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY

Objednávky: : 391 001 528, 727 822 573

<http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/pro-skoly/objednavkovy-formular/>

Novinka:

Nový muzejní kufřík

„Život v době lucemburské – střední Evropa předhusitská“

Krátkodobé edukační programy k výstavám:

● **„ČEPELE A STŘELNÝ PRACH“** Doprovodný interaktivní program výstavy „Kouzlo sběratelství.“ Vážně i nevázně o vývoji zbraní, sběratelství militarií a kráse předmětů souvisejících s vojenstvím od gotiky až po divoký západ. Program pro žáky základních i středních škol. Další podrobnosti o programu najdete na našem webu.

Edukační program ke stálé expozici muzea:

● **„PROGRAMY K NOVÉ EXPOZICI“** Pro školy i širokou veřejnost jsou připraveny nové edukační programy k jednotlivým částem nové stálé expozice Jihočeského muzea. V první části o živé přírodě nahlédneme do několika typických biotopů Jižních Čech. V části věnované mineralogii, geologii a paleontologii nahlédneme společně do světa nerostů a hornin. V sekci věnované archeologii společně projdeme po pomyslné časové ose od mezolitu až do raného středověku. Edukační program věnovaný národopisné části nové expozice přiblíží život našich blízkých předků, jejich stravu, způsoby, běžný život i čas svátků.

● **„MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE V PROMĚNÁCH ČASU“** Program ke stálé expozici JČM „Příběh města Českých Budějovic,“ která mapuje dějiny města a okolí od pravěku až do 20. století. Program doplňují praktické úkoly a pracovní listy.

Muzejní kabinet pro školy:

● **„PRVNÍ LÉTA PRVNÍ REPUBLIKY - prvorepublikové Československo v letech 1918-1920“** Soubor interaktivních didaktických pomůcek s výukovým programem. Tento projekt vznikl za podpory Ministerstva kultury České republiky z programu Kulturní aktivity – Podpora projektů k připomínce významných výročí naší státnosti (1918, 1968, 1993).

● **„ARCHEOLOGICKÉ MUZEJNÍ KUFŘÍKY“** nabízí edukační programy: „Život v době kamenné - lovci a sběrači“; „Život v době kamenné - první zemědělci“; „Život v době bronzové - využití prvních kovů“; „Život v době v železné - rozvoj řemesel“; „Život v době římské - neklidné sousedství“; „Život v době stěhování národů - Slované na našem území“; „Život v době románské - Čechy v době knížecí.“ Žáci a studenti mají jedinečnou možnost aktivně se seznámit s daným obdobím pomocí kopií nástrojů, zbraní a oděvů, které jej charakterizují. Pro nejmenší, tedy žáky mateřských škol, je určen edukační program a názvem „Život v pravěku“.

www.muzeumcb.cz

EXPONÁT MĚSÍCE ZÁŘÍ

Sbírka ptáků Aloise Mrázka

22. září 2020 uplyne 60 let od úmrtí Aloise Mrázka, talentovaného preparátora a tvůrce jedinečné kolekce preparátů ptáků z území jižních Čech. V Mrázkově sbírce je zastoupeno 252 druhů ptáků, kdy každý druh je zpravidla prezentován více exempláři odlišného pohlaví, šatu či stáří. Význam sbírky pro Jihočeské muzeum mimo jiné dokládá i skutečnost, že na sedmdesát preparátů je v současnosti vystaveno v nové přírodovědné expozici.

Mandelík hajní

Správná řešení: pojmenování ptáků: 1c, 2d, 3k, 4a, 5i, 6b, 7h, 8g, 9e, 10j, 11f, g) káva obecná; **tažní ptáci:** 1b,c; 2c, 3d, 4a, 5b; **tajenka:** geolokátor; **skryvačka:** 1d, 2b, 3i, 4a, 5e, 6c, 7g, 8f, 9h; **osmisměrka:** houfujise; **domino:** Jižní Afrika; **hádanka:** bukač velký

září/ 2020 6. ročník

č. 9

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníček z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

prázdniny jako vždy rychle uběhly a vy již plníte své školní povinnosti. I když v červenci počasí na koupání nebylo, měsíc srpen se polepsil a všichni jsme se dočkali letních teplot. A nakonec i v září se můžeme venku dočkat „babího léta“ a užít si hry v přírodě.

Pokud by však počasí nepřálo, můžete navštívit výstavy a expozice v Jihočeském muzeu.

Přejeme vám úspěšný začátek nového školního roku.

Trocnovské slavnosti

V sobotu **19. září 2020 od 13:00 do 18:00 hodin** se koná v areálu Památníku Jana Žižky již 7. ročník **Trocnovských slavností.**

Jako každý rok se můžete těšit na bohatý program pro celou rodinu.

Představí se řemeslný jarmark s lidovými tvůrci a živá hudba. Ve středověkém táboře pak sokolník, historické souboje, zbraně a zbroje. Malé i velké návštěvníky mohou zaujmout komentované prohlídky expozice, divadelní představení nebo střelba z luku a kuše. Děti se jistě zdrží u stánků s malováním na obličej, výrobou z přírodnin a třeba i na naučné stezce.

Samozřejmě je tradiční nabídka občerstvení na místě. Vstup je ZDARMA!

Podzimní akce na Trocnově

Rozloučení s létem na Trocnově

5. 9. 2020 od 10:00 - 17:00

Celodenní akce zdarma nejen pro rodiny s dětmi s doprovodným programem. Od 17 hodin představí Marešova divadelní společnost novou hranou Pohádku z kufru - jednotné vstupné 50 Kč.

Trocnovské slavnosti

19. 9. 2020 od 13:00 do 18:00

7. ročník oblíbené akce pro všechny věkové kategorie s bohatým doprovodným programem. Vstupné zdarma!!

Zvonařství ve středověku a dnes (I-CULT)

17. 10. 2020 10:00 - Ukázky výroby formy na zvon

15:00 - Povídání o zvonech a historii zvonařství

20:00 - Odliití zvonu pro Archeoskanzen Trocnov

Mezinárodní den archeologie na Trocnově (I-CULT)

17. 10. 2020 od 14:00 - Prohlídka areálu pro děti

16:00 - Komentovaná prohlídka

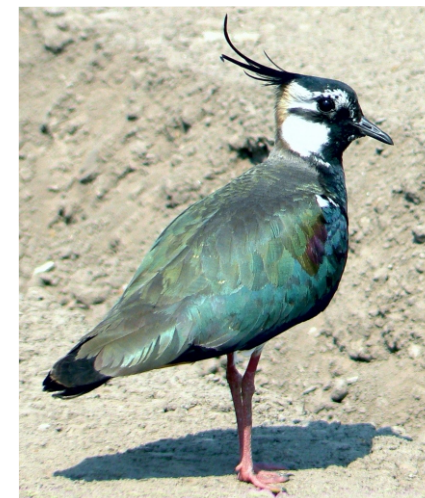
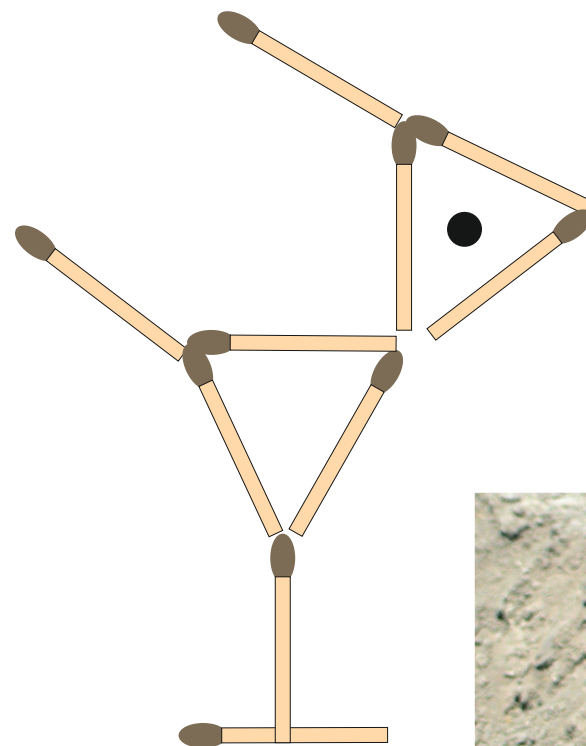
Aktuální informace na Facebooku Archeoskanzenu Trocnov a na webových stránkách www.muzeumcb.cz

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Pokud byste při svých toulkách přírodou narazili na mokřadní louky, mohli byste tu uvidět **čejku chocholatou**. Je to pták velikosti holuba s krásnou chocholkou na hlavě. K nám přilétá začátkem jara. Na počátku páření se ptáci mnohokrát klanějí a přitom komíhají ocasy. Samička snese do hnízdní jamky 4 - 7 vajec, ze kterých se zhruba po 26 dnech vyklubou mláďata. Na podzim odlétají čejky do středomoří. Bohužel, stav těchto ptáků se neustále snižuje.

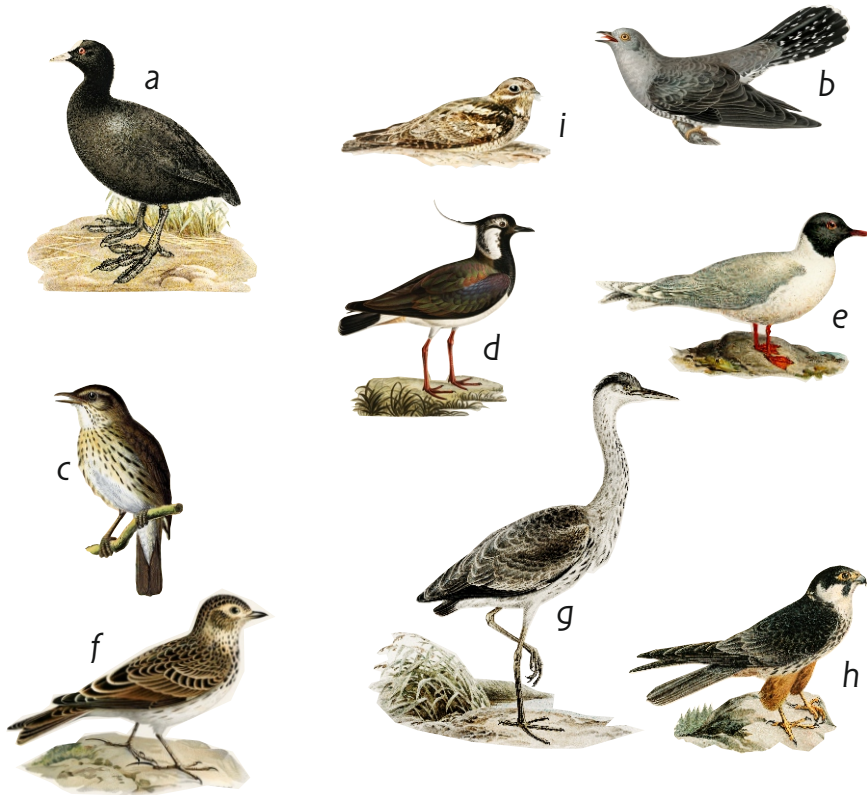
Úkol: Na obrázku je čejka chocholatá složená ze zápalek. Přesuň 2 zápalky a očko tak, aby se ptáček díval jinam.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

V následující skryvačce najdete názvy některých částečně tažných a přísně tažných ptáků. Napoví ti obrázky pod textem.

1. Obličej Karolíny se radostí rozzářil.
2. U rybníku Kačka uviděla husy.
3. Jé, hele lekníny už vykvetly.
4. Včera jsme byly s kamarádkami na výletě.
5. V neděli jsme chodili na oběd do restaurace k panu Dvořákovi.
6. Jirka na mne zavola! "Jindro, zdravím tě!"
7. V hostinci „U vola“ v Kamenici dobře vaří.
8. Hlásky s, k, ř Ivan neuměl dobře vyslovovat.
9. „Tak už dost Řížová!“ zlobila se paní učitelka.

a - lyska
b - kukačka
c - drozd zpěvný
d - čejka chocholatá
f - skřivan

g - volavka
i - lelek
e - racek
h - ostříž

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Na obrázcích vidíte dalšího ze skupiny tažných ptáků - **lindušku lesní**, která obývá prosvětlené lesy, především jejich okraje a paseky. Její hnízdo je dobře ukryté na zemi, často na svahu meze. Potravu, kterou tvoří především hmyz, sbírají lindušky na zemi. Od nás odlétá v září na jih Evropy.

Najdete 10 rozdílů mezi oběma obrázky?

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Proč ptáci tak daleké a nebezpečné výlety podnikají?

Důvodem jsou různé nároky na potravu. Přezimují u nás především všežravé druhy, kterým v zimě vystačí semena. Odlétají hmyzožravé druhy, protože hmyz u nás v zimě nenajdou.

Pokud vyškrtnáš z osmisměrky všechny níže uvedené ptáky, dozvíš se co dělají před odletem do teplých krajů.

Č	A	K	U	B	A	H	L	V
E	H	K	E	S	J	E	L	A
R	J	H	U	S	A	A	I	L
V	O	I	U	F	Š	D	N	H
E	S	U	Ř	T	P	U	D	I
N	L	J	O	I	A	D	U	T
K	U	V	Í	V	Č	E	Š	U
A	K	S	O	Á	E	K	K	R
A	A	S	P		K	E	A	K

Nápověda: Bukač, čáp, červenka, dudek, husa, jiříčka, krutihlav, lejsek, linduška, sluka, sova, špaček, vlha, vlaštovka.

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Možná vás napadlo, jak vědí ornitologové, kudy tažní ptáci létají do svých zimovišť, jestli cestou někde odpočívají nebo jestli letí převážně v noci či ve dne. K těmto poznatkům jim pomáhá miniaturní zařízení, které se položí ptákovi na záda a pomocí smyček (ty jsou součástí přístroje) převlečených přes jeho nohy se upevní na jeho tělo.

Víte, jak se tento přístroj jmenuje? Odpověď se skrývá v tajence křížovky.

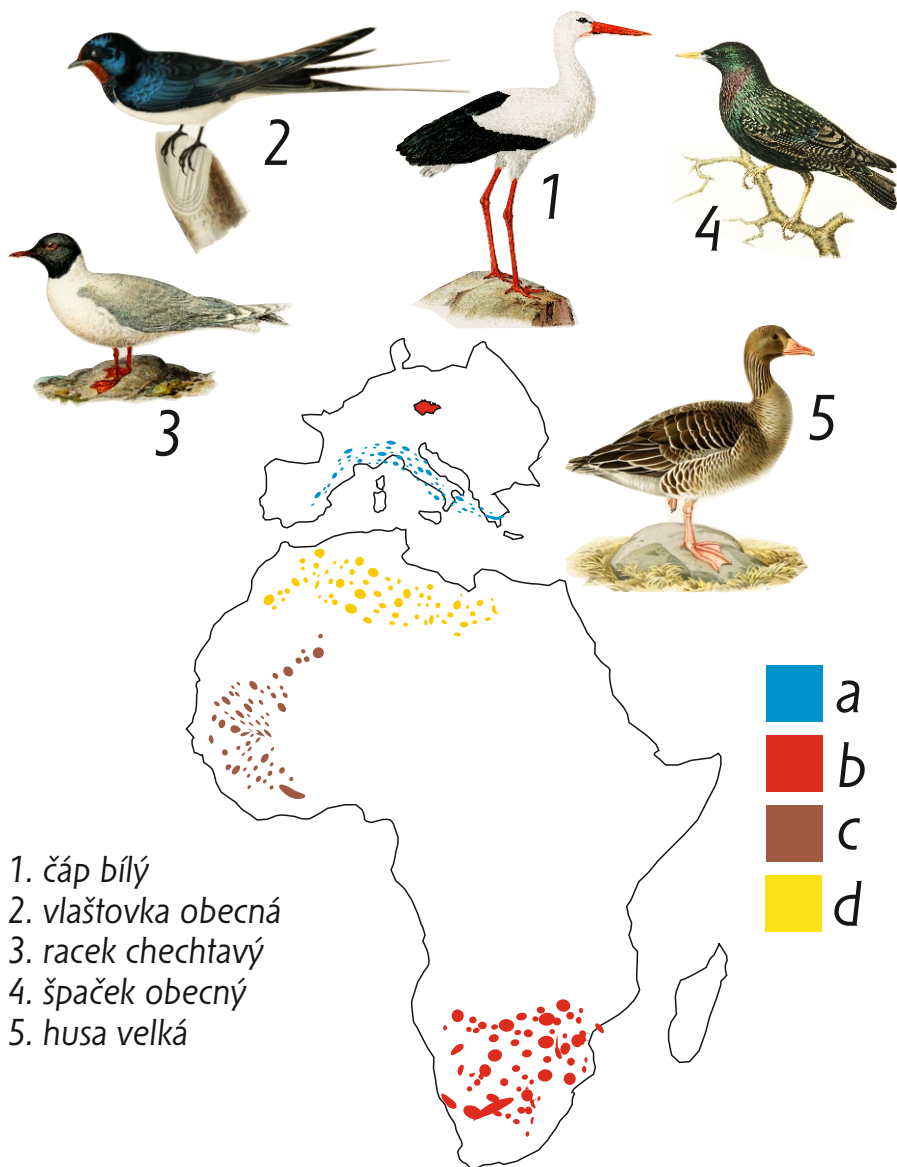
	B	C	D	E		G	H	I	J
A						F			

- A - největší opice
- B - šelma, která si ráda pochutná na medu
- C - pták, kterého používali lidé k přenášení zpráv
- D - nebezpečný savý roztoč, který na člověka přenáší viry způsobující zánět mozku
- E - žába, která má tělo pokryté malými hrbolky, připomínající bradavice
- F - hlodavec, který je často zaměňovaný s potkanem
- G - dravý pták
- H - části lesa
- I - savý pisklavý hmyz
- J - hlodavec způsobující škody v zahradách a na polích

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Víte, do kterých míst odlétají naši tažní ptáci? Délka cesty nezáleží na velikosti ptáka. Vždyť někteří malí ptáci urazí daleko delší trasu než ptáci podstatně větší. Na obrázcích jsou zástupci našich tažných ptáků.

Přiřaď číslo ptáka k písmenku označující místo jeho zimoviště.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

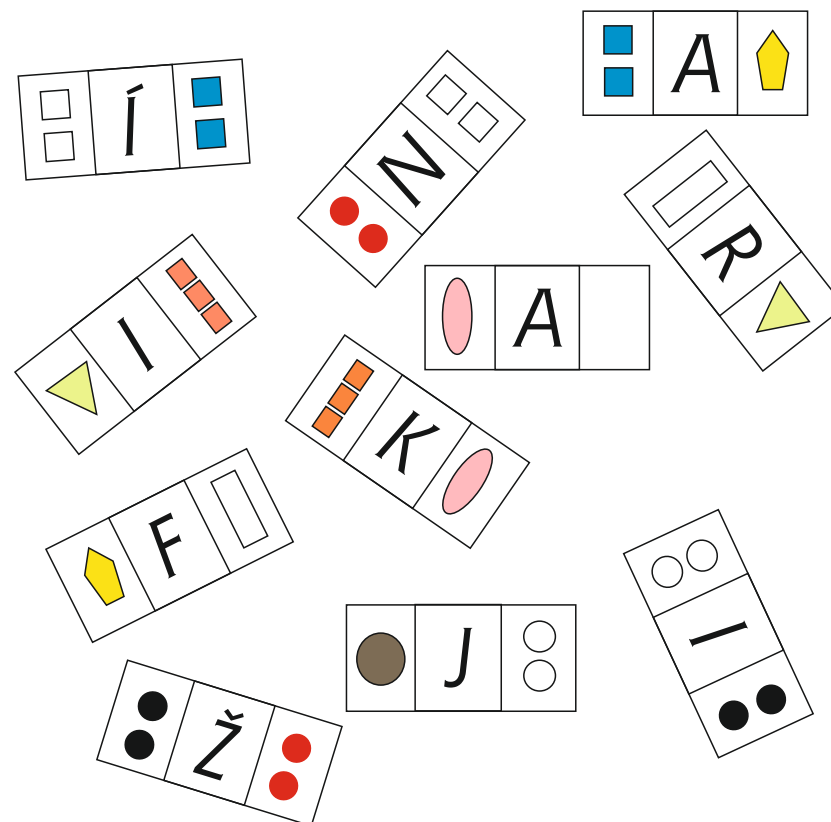
K neznámějším ptákům, kteří od nás na podzim odlétají, patří dozajista vlaštovka.

V září se shromažďují ve velkých hejnech například na drátech vysokého napětí a společně od nás odlétají.

Víte, kam nejdále od nás vlaštovky doletí?

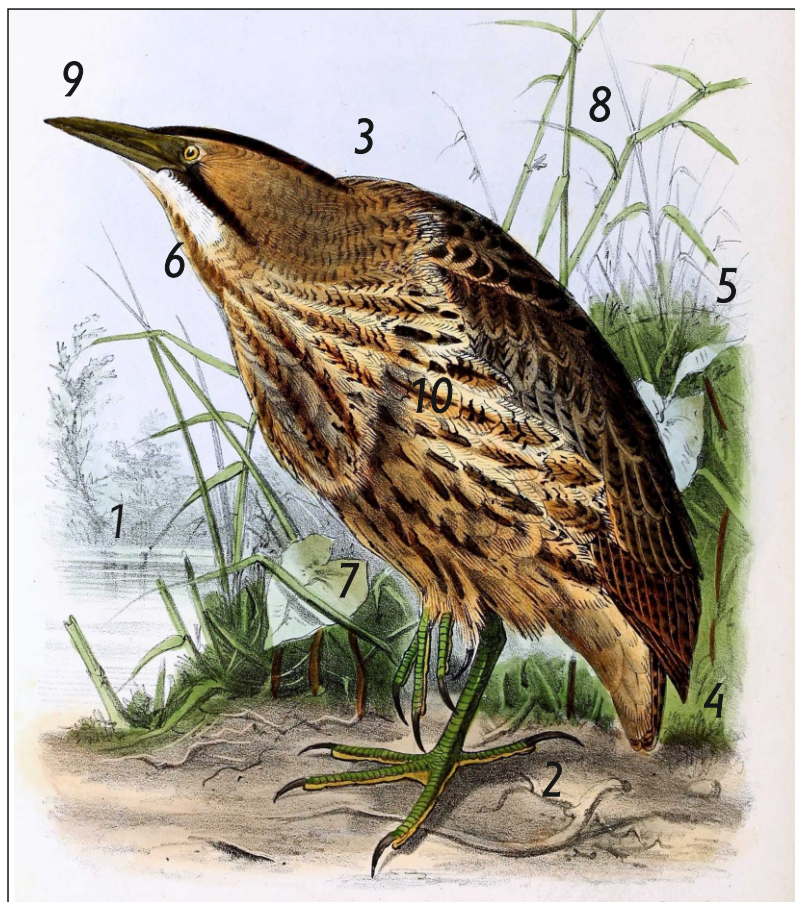

Odpověď se dozvíte poskládáním přiloženého domina. Začněte kostkou s tímto označením

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Další tažný pták (na obrázku) má podivný, do daleka slyšitelný hlas, který se v noci ozývá z rákosin a bažin. Jeho zvuk asi kdysi zavalil vzniku pověstí o hejkalech a dalších strašidlech. Jeho jméno se dozvíte vyluštěním hádanky.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

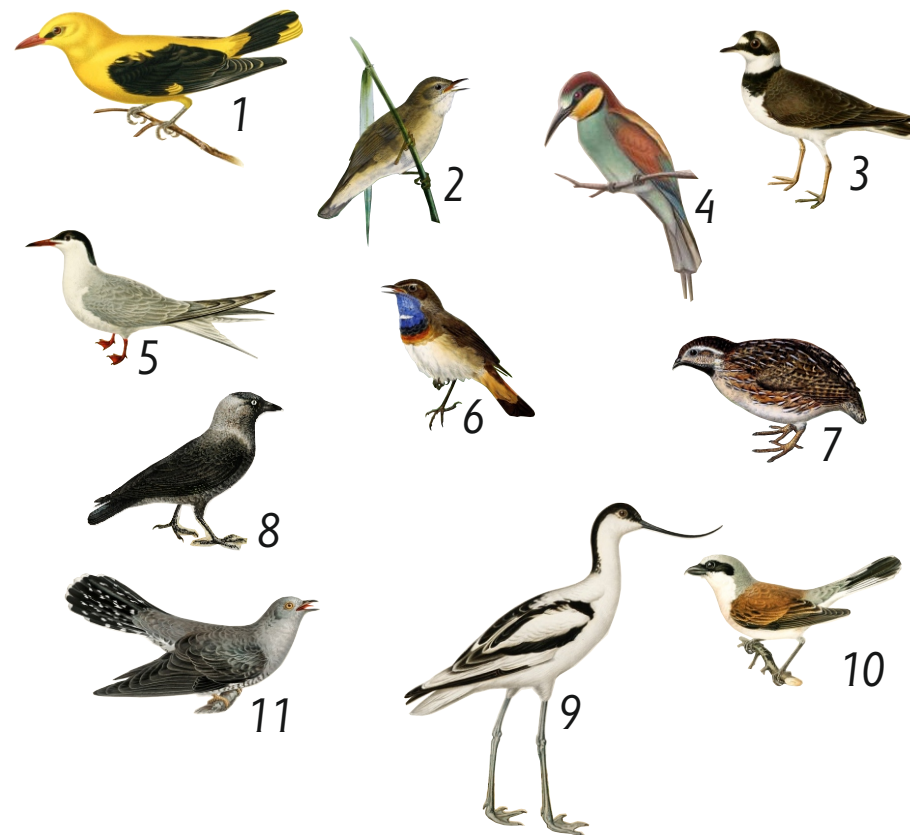
Také jste se během prázdnin rádi zaposlouchali do zpěvu ptáků - nejlépe je bylo slyšet po ránu.

V tomto Muzejníčku se na naše ptáky zaměříme.

Z hlediska chování ptáků v době migrace rozlišujeme **stálé ptáky** (například datel, vrána nebo sova), **částečně tažné ptáky**, kdy pouze část populace táhne na jih a zbytek zůstává u nás a konečně **přísně tažné ptáky**.

Na obrázcích vidíte ptáky, kteří se řadí mezi tažné.

Umíš je poznat a pojmenovat je? Který pták u nás přezimovává?

a - vlha pestrá
b - slavík modráček
c - žluva hajní
d - rákosník obecný

e - tenkozobec opačný
f - kučička obecná
g - kavka obecná
h - křepelka polní

i - rybák obecný
j - ůhýk obecný
k - kulík říční